

Література

1. Самогій Н. С., Чипак А. А. Перспективи використання колаборації як інструменту ефективної співпраці бізнесу та освіти в Україні. Тези доповідей XIV Науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні», (17–20 квітня 2018 року, м. Львів). Львів. 2018 р. С. 127–129.

2 Alice Austin. Cooperation vs. Collaboration: Key differences and examples. URL: <https://cult.honeybot.io/reads/cooperation-vs-collaboration/>

ІЛЛЯШЕНКО С. М.

Національний технічний університет «ХП»,
Економіко-гуманітарний університет, м. Бельсько-Бяла, Польща

ШИПУЛІНА Ю. С.

Національний технічний університет «ХП»

МОЖЛИВОСТІ І ЗАГРОЗИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Розгортання четвертої промислової революції (IR4) впливає на усі аспекти людської життєдіяльності: державне управління, промисловість, побут населення тощо. Технології IR4 спричиняють кардинальні трансформації практично усіх галузей людської діяльності, аж до згортання традиційних і зародження нових [5]. Наслідки цих змін мають дуалістичний характер.

З одного боку, вони створюють умови для соціально-економічного зростання національних економік і підвищення якості життя народів країн світу. З іншого – спричиняють соціально-економічні потрясіння у країнах і регіонах світу. В цих умовах раціональним уявляється аналізувати можливі наслідки IR4 для національних економік і їх галузей, розробляти з урахуванням результатів аналізу системи заходів спрямовані на максимальне використання сприятливих можливостей та запобігання чи мінімізацію можливих загроз.

Особливо актуальним це є для економіки України, основу якої становлять галузі і виробництва минулих технологічних укладів (III і IV), що втратили актуальність в сучасних умовах (на поточний час завершується V і зароджується VI). Подальше зволікання з впровадженням технологій IR4 загрожує системним відривом від провідних країн світу, подолати який буде вкрай важко. В цих умовах актуалізується

проблема обґрунтування раціональних траєкторій інноваційного розвитку економіки України, безсумнівно, з урахуванням наявного потенціалу, а також існуючих можливостей і загроз його реалізації. У цьому контексті було виконано аналіз впливів IR4 на різні сфери людської життєдіяльності: методи і технології виробництва та реалізації промислової продукції; форми і методи організації праці, ринок праці; освіту і науку; надання побутових послуг; медицину; державне управління і отримання послуг державного, регіонального і місцевого управління і т.п.

Аналіз найбільш імовірних очікуваних впливів було проведено за схемою: найбільш поширені технології IR4 і їх поєднання; інноваційні розробки, що створені на їх основі; позитивні і негативні наслідки впровадження зазначених інноваційних розробок. В основу аналізу покладено системне дослідження наукових публікацій, що стосується зазначеної проблематики, а також практики впровадження і використання технологій IR4 [1–4].

Встановлено, що найбільші загрози IR4 становить для країн, що розвиваються. В той же час, вона надає їм можливості для впровадження стратегій випереджаючого інноваційного розвитку на базі технологій IR4. Це є можливим, оскільки IR4 лише починається і стартові умови є певною мірою рівними. Звичайно, шанси на реалізацію конкретних технологій IR4 для різних країн є різними. Тому важливим є вибір саме тих технологій, шанси на реалізацію яких є найбільшими.

Враховуючи викладене було визначено і систематизовано сукупності можливостей і загроз інноваційного розвитку України в умовах розгортання IR4. Відзначено, що можливості в основній свої частині сформовані факторами ринкового «втягування», тобто ринковими умовами, які змушують товаровиробників і надавачів послуг пристосовуватися до їх вимог. Звичайно, якщо вони прагнуть і далі залишатися на цих ринках (таких, що трансформуються, чи лише розгортаються). Загрози у переважній більшості спричинені діями механізмів державного регулювання і стимулювання, які не враховують існуючих реалій. Також виконано аналіз і оцінювання конкурентних переваг і недоліків економіки України з позицій можливості реалізації стратегій інноваційного розвитку в основу яких покладено технології IR4.

Зазначено наявність суттєвих конкурентних переваг в окремих галузях, що є значимими в умовах IR4. Окреслено також недоліки, які ускладнюють перехід до інноваційного зростання. Показано, що вони значною мірою пов'язані з вищим менеджментом, а також власниками підприємств.

Таким чином визначено і систематизовано комплекси зовнішніх і внутрішніх можливостей і загроз інноваційного розвитку еко-

номіки України в умовах четвертої промислової революції. Запропоновано і науково обґрунтовано комплекс рекомендацій щодо формування на державному рівні передумов інноваційного розвитку економіки України в умовах розгортання ІR4.

Отримані результати поглиблюють засади інноваційного менеджменту в частині формування інформаційно-аналітичної бази для визначення раціональних траєкторій інноваційного розвитку вітчизняної економіки в умовах розгортання четвертої промислової революції і пов'язаної з цим трансформації технологічних укладів. Їх практичне використання дозволить підвищити рівень обґрунтованості вибору зазначених стратегій.

Література

1. Ілляшенко С. М., Ілляшенко Н. С., Шипуліна Ю. С., Райко Д. В. Перспективи і проблеми інноваційного розвитку в умовах четвертої промислової революції. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика: колективна монографія / за заг. ред. Витвицької О. Д. Київ : ТОВ «АГРАР МЕДІА ГРУП», 2021. С. 112–131.
2. Індустрія 4.0 в машинобудуванні. Стан в Україні та перспективи розвитку. URL: <https://industry4-0-ukraine.com.ua/2018/10/18/>
3. Національна стратегія індустрії 4.0. Проект для Кабінету Міністрів України. За підтримки Координатора ОБСЄ в Україні. 2019. 48 с. URL: <http://www.ism.kiev.ua/images/strategy.pdf>
4. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: моногр. / за наук. ред. А. І. Крисоватого та О. М. Сохацької. Тернопіль : Осадца Ю.В. 2018. 478 с.
5. Шваб К. Четвертая промышленная революция / Пер. с англ. М. : Эксмо. 2016. 208 с.

КАЛАБУХІН Ю. Є., ЗОРІНА О. І., КАМЕНЕВА Н. М.
Український державний університет залізничного транспорту

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЦІНИ РУХОМОГО СКЛАДУ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА НА ОСНОВІ ВАРТОСТІ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ

На сьогодні для техніко-економічного обґрунтування доцільності придбання нової техніки широкого розповсюдження набуває концепція вартості життєвого циклу (LCC). Така тенденція спостерігається